

مادر محیط زیست ایران درگذشت

ایران زمین - «مه‌لقا ملاح» معروف به مادر محیط زیست ایران صبح دیروز هفدهم آبان ماه در سن ۱۰۴ سالگی درگذشت.

خبر در گذشت او را رضا شهران، خواهرزاده مه‌لقا ملاح در صفحه شخصی خود در اینستاگرام منتشر کرده است. مه‌لقا ملاح در سال ۱۲۹۶ هنگامی که پدر و مادرش با کاروان برای زیارت به مشهد می‌رفتند، در یک کاروان‌سرای عباسی در بین راه به دنیا آمد.

مادرش خدیجه افضل وزیری و مادربزرگ وی بی‌بی خانم استرآبادی از زنان پیشگام عصر خود بودند. پدرش آقابزرگ ملاح به‌دلیل داشتن منصب دولتی در شهرهای مختلف ساکن می‌شد و به‌همین دلیل، مه‌لقا

در شهرهای مختلف مانند مشهد، قوچان، اصفهان، دامغان، همدان و کرمانشاه تحصیل کرد. او بعد از تحصیل در فلسفه و علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی در دانشگاه تهران مدرک فوق‌لیسانس علوم اجتماعی گرفت و برای ادامه تحصیل به پاریس رفت و در سوربن علوم اجتماعی خواند و با مدرک دکترا به ایران بازگشت. همچنین در فرانسه دوره کتاب‌داری را در کتاب‌خانه ملی فرانسه گذراند. در بازگشت به ایران در کتابخانه دانشگاه

تهران مشغول کار و بعد از مدتی در سال ۱۳۲۷ به ریاست کتابخانه مؤسسه تحقیقات روان‌شناسی برگزیده شد. پس از بازنشستگی تمام وقت خود را در راه مبارزه برای جلوگیری از آلودگی محیط زیست گذاشت.

مه‌لقا ملاح در سال ۱۳۷۳ با مشارکت همسرش و چند استاد دانشگاه علاقه‌مند به محیط زیست سازمان غیردولتی زیست‌محیطی «جمعیت زنان مبارزه با آلودگی محیط زیست» را بنیان گذاشت. این سازمان در ۱۱۰ اردیبهشت ۱۳۷۴ رسماً اعلام موجودیت کرد.

مه‌لقا ملاح دودعه اخیر عمرش را در «جمعیت زنان مبارزه با آلودگی محیط زیست» صرف آموزش زنان خانه دار و معلمان مدارس برای آشنایی با محیط زیست و ضرورت حفظ سرزمین کرد. او موفق شده بود شعب این شکل با نام «جمعیت» را در ۱۶ استان کشور هم گسترش دهد. ۲۶ سال پیش بود که مه لقا ملاح انجمن زنان حمایت از محیط زیست را در خانه‌اش در قیطریه راه‌اندازی کرد. هدفش از راه‌اندازی این انجمن، پیگیری مطالبات زیست‌محیطی در گوشه و کنار کشور بود؛ مطالبه‌هایی که اغلب شهروندان از آن غافل بودند و نیاز به آموزش داشتند. جلوگیری از آلودگی آب سد لیتان، انتخاب روز ملی هوای پاک و دعوت از دانش‌آموزان برای راهپیمایی در این روز، جلوگیری از واگذاری اراضی ملی توسط دولت برای جبران بدهی‌ها و... تنها گوشه‌ای از فعالیت‌هایی است که ملاح به کمک همراهانش در انجمن به سرانجام رساند.

پیام تسلیت رئیس سازمان محیط زیست در پی درگذشت مه لقا ملاح

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در پیامی درگذشت مه‌لقا ملاح را تسلیت گفت. به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان حفاظت محیط زیست ، در پیام تسلیت علی سلاجقه آمده است:

با کمال تأسف و اندوه فراوان درگذشت سرکارخانم محیط زیست ایران ملاح را خدمت خانواده وی و تمامی دوستان محیط زیست ایران تسلیت عرض می‌کنم. مرحومه ملاح بی‌تردید نامی جاویدان و شخصیتی بی‌مانند در محیط زیست ایران است و کوشش‌های بی‌دریغ ایشان برای حفاظت از زیست‌بوم ایران الگویی برای تمامی فعالان و دوستداران محیط زیست خواهد بود.

از درگاه خداوند متعال برای آن مرحومه مغفوره علو درجات و برای خانواده و وابستگان ایشان صبر درخواست می‌نمایم.»

چاه‌های غیر مجاز در خراسان رضوی تا پایان سال به صفر می‌رسد

مشهد - مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی گفت: تا پایان سال جاری اعلام خواهیم کرد که چاه بدون کنتور در استان نداریم و امیدواریم جشن پر کردن چاه‌های غیرمجاز عمیق بیش از ۵۰ متر را برگزار کنیم.

به‌گزارش ایستنا، محمد علایی با اشاره به اینکه امیدواریم بتوانیم خشکسالی کم سابقه را به فرصت تبدیل کنیم، اظهار کرد: پایداری دشت‌های استان یکی از مهم‌ترین اهداف این شرکت است.

وی با بیان اینکه استان از اهداف مشخص شده در سند سازگاری با کم آبی بسیار جلوتر است، افزود: سند سازگاری با کم آبی در خراسان رضوی که طی سال‌های اخیر اجرایی شده، موجب شد تا این استان در تابستان گذشته با وجود خشکسالی از تنش آبی دور بماند.

تربت حیدریه میزبان نخستین جشنواره گردشگری زعفران

تربت حیدریه - رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تربیت حیدریه گفت: نخستین جشنواره گردشگری زعفران با هدف معرفی این محصول ناب و با ارزش به سایر نقاط کشور و جهان از ۱۶ تا ۲۳ آبان ماه در محل رباط طبسی این شهرستان در حال برگزاری است. به گزارش ایستنا، علی محمدی اظهار کرد: شهرستان‌های تربت حیدریه و زاوه به‌عنوان پایتخت تولید زعفران توانسته‌اند سالانه با صادرات این محصول به نقاط مختلف جهان نام و آوازه زعفران ناب ایرانی را مطرح کنند.وی با اشاره به اهداف این جشنواره افزود: این جشنواره گردشگری با هدف معرفی این محصول در جهان و ثبت ملی در یونسکو با مشارکت نهادهای دولتی شهرستان برگزار شده است. محمدی بیان کرد: علاوه بر معرفی زعفران از دیگر اهداف برگزاری این جشنواره، معرفی ظرفیت‌های گردشگری شهرستان است که در قالب ۱۸ غرفه صنایع دستی محصولات بومی و منطقه‌ای به نمایش گذاشته خواهد شد.وی بیان کرد: در تاریخ ۲۳ آبان ماه جاری همزمان با اختتامیه این جشنواره قطار گردشگری زعفران با حضور اصحاب رسانه، مدیران آژانس‌ها و لیدرها از مشهد به مقصد تربیت حیدریه حرکت خواهد کرد.رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تربیت حیدریه با بیان اینکه از ابتدای امسال تاکنون ۱۰تور گردشگری زعفران به این شهرستان سفر کرده‌اند، تصریح کرد: قطار گردشگری زعفران با هدف بازدید از گستره‌های زعفران، نحوه برداشت و فرآوری محصول به این منطقه عزیمت خواهد کرد.

دستگاه قضایی به کمک محیط‌زیست آمد

بازگشت رنگ آبی به سواحل هرمزگان با کاهش ۵۰درصدی آلودگی‌های ساحلی

متمرکز در منطقه می‌دهد.

این مسئول در مورد میزان سواحل پاک بندرعباس نیز اظهار می‌دارد: در شهرهای ساحلی بندرعباس و در مکان‌هایی که مردم منطقه و گردشگران به‌عنوان شناگاه‌های غیررسمی استفاده می‌کنند، ایستگاه‌های سنجش میکروبی داریم که آلودگی مناطق را نشان می‌دهند.

وی با بیان اینکه در استان هرمزگان همانند استان‌های شمالی کشور شناگاه رسمی نداریم، درباره تعداد ایستگاه‌های سنجش میکروبی می‌افزاید: ۸ ایستگاه در بندرعباس، ۲ ایستگاه در بندر لنگه و در شهرهای هرمز، جاسک و خمیر نیز هر کدام یک ایستگاه سنجش آلودگی سواحل وجود دارد که بر اساس اطلاعات این ایستگاه‌ها حدود ۲۰ درصد این مناطق دچار آلودگی‌هایی هستند و ۸۰ درصد دیگر با شرایط پاکي دارند یا به‌صورت موقت دچار مشکل می‌شوند.

دکتر سلیمی‌زاده تصریح می‌کند: با توجه به وسعت زیاد خط ساحلی در استان، اگر تعداد ایستگاه‌های سنجش به ۲ برابر شرایط فعلی افزایش یابد می‌تواند در صیانت، پایش و حفاظت از محیط‌زیست بسیار نقش آفرین باشد که البته افزایش تعداد ایستگاه‌ها نیازمند اعتبارات وامكانات لازم است.

رئیس مرکز سنجش اداره کل محیط‌زیست هرمزگان با تأکید بر ایجاد تعامل درست بین دستگاه‌های مختلف بخصوص شرکت‌ها یا دستگاه‌های مجری برای پیشگیری از آلودگی‌های سواحل بندرعباس می‌گوید: اگر دستگاه‌های مربوط گزارش‌های وضعیت آلودگی خود را به‌صورت شفاف ارائه کنند و خوداظهاری داشته باشند یعنی خودشان شرایط موجود را بدون پیگیری اداره محیط‌زیست گزارش دهند، می‌توان تا میزان زیادی از آلودگی‌های محیط‌زیست جلوگیری کرد چرا که اگر گزارش‌ها شفاف باشد، در صورت وجود مشکل، اعتبارات هم زودتر به اداره مورد نظر اختصاص می‌یابد و مشکل زودتر حل خواهد شد. نباید عملکردها به گونه‌ای باشد که گزارش عدم آلودگی دهند و وقتی آلودگی توسط اداره محیط زیست و... به اثبات رسید، علت را کمبود اعتبار عنوان کنند.

رئیس مرکز سنجش اداره کل محیط زیست هرمزگان: اگر دستگاه‌های مربوط گزارش‌های وضعیت آلودگی خود را به صورت شفاف ارائه کنند و خوداظهاری داشته باشند، می‌توان تا میزان زیادی از آلودگی‌های محیط زیست جلوگیری کرد. وقتی گزارش‌ها شفاف باشد، در صورت وجود مشکل، اعتبارات هم زودتر به اداره مورد نظر اختصاص می‌یابد و مشکل زودتر حل خواهد شد

بندرعباس»، عنوان طرح جامعی است که از سال گذشته با پشتیبانی مالی شهرداری توسط پرسنل دانشگاهی و با مشارکت صنایع در حال انجام است. نتایج این طرح می‌تواند در زمینه‌های مختلف تعیین تکلیف کند، مشخص شدن وضعیت موجود، میزان سهم آلودگی هر کدام از صنایع و ایجاد راهکارهای لازم جهت پیشگیری از آلودگی برای هریک از صنایع نظیر ایجاد فضای سبز، مدیریت پسماندها و فاضلاب صنایع از جمله فواید اجرای این طرح است. در واقع اجرای این طرح، برنامه جامعی به صنایع

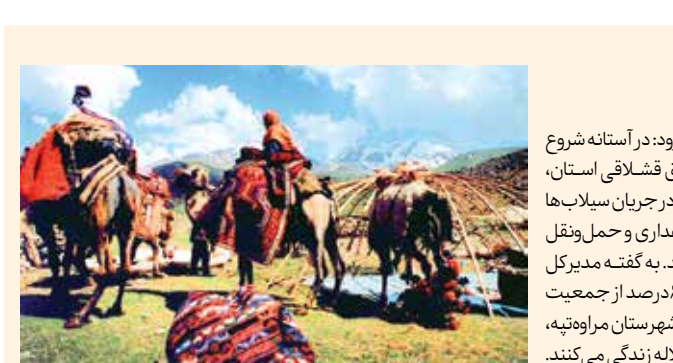
توجه شود تا این مشکلات ایجاد نشود. رئیس مرکز سنجش اداره کل محیط‌زیست هرمزگان در خصوص میزان سهم صنایع و فاضلاب‌های شهری در آلودگی سواحل بندرعباس اظهار می‌دارد: شاید آلودگی ناشی از پساب‌های شهری به‌صورت پیوسته باشد اما غلظت و اثرگذاری آن کمتر از آلودگی‌های ناشی از صنایع است. به‌عنوان مثال، ممکن است آلودگی‌های ناشی از صنعت فقط از روز طول بکشد اما سعی که از سوی صنایع ایجاد می‌شود بسیار مخرب‌تر است لذا نمی‌توان گفت سهم آلودگی کدام یک از آنها بیشتر است. وی درباره علت پیوستگی آلودگی‌های ناشی از پساب شهری می‌گوید: استانداردها برای ایجاد فاضلاب‌های شهری رعایت شده اما به روز کردن تأسیسات تصفیه خانه، انجام کارهای فنی لازم، پیش‌بینی افزایش جمعیت و فرسودگی تأسیسات از جمله عواملی است که باید به آنها

خطر قطعه قطعه شدن پارک ملی کلاه‌قازی با ساخت آزادراه شرق اصفهان

حفاظت محیط‌زیست ضمن تأیید انجام مراحل نهایی صدور مجوز عبور آزادراه شرق اصفهان از محدوده کلاه قاضی، اظهار کرد: سابقه تصویب این پروژه به عنوان کردیور شمال به جنوب کشور مربوط به دهه ۵۰ بوده است، ولی درخواست عبور آن از منطقه کلاه قاضی از سال ۸۰ شروع شده و راه دیگری برای ادامه مسیر که پیشتر ساخت آن شروع شده به دلیل وجود رشته کوه‌های متعدد در منطقه وجود ندارد.

وی افزود: اداره کل محیط زیست در طول این مدت گزینه‌های مختلف را بررسی کرده و در مواردی حتی مشاوران و پیمانکاران تغییر کرده‌اند و با توجه به نقش مثبت و کارکرد زیست محیطی احداث بزرگراه به خصوص در زمینه کاهش مصرف سوخت و تمهیداتی ایمنی تردد و با رعایت ملاحظات و تمهیداتی که در گزارش مدیریت زیست‌محیطی ارایه شده است، فرایند صدور مجوز در دست اقدام است. ضمن اینکه این آزادراه از زیستگاه‌های حساس و بکر پارک ملی عبور نمی‌کند و به موازات مسیر و ترانشه موجود بازطراحی شده است.

عشایر را هنگام کوچ تأمین می‌کنند. او افزود: در آستانه شروع کوچ عشایر بومی و غیربومی به مناطق قشلاقی استان، راه‌های عبور عشایر در مراتع مراوه‌تپه که در جریان سیلاب‌ها تخریب شده بود با همکاری اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای گلدان تسطیح و مرمت شد. به گفته مدیرکل امور عشایری گلستان، در کوچ قشلاق ۶۹درصد از جمعیت عشایر کوچنده وبومی گلستان در مراتع شهرستان مراوه‌تپه، ۲۵درصد در گنبد کاووس و ۶درصد در کلاله زندگی می‌کنند.

اصفهان - منطقه کلاه قاضی از جمله مناطق مهم محیط زیستی اصفهان است که پوشش گیاهی و جانوری خاص و متنوع آن همواره برانگیزنده حساسیت‌های ملی برای حفظ و حراست از این کوهستان بوده است.

منطقه کلاه قاضی اصفهان در زمان‌های قدیم یکی از شکارگاه‌های شاهان صفوی و قاجار بوده، اما از دهه ۴۰ شمسی تا امروز، نگرانی از انقراض وحوش و پوشش‌های گیاهی، دولتمردان را تشویق به حراست و مراقبت از این منطقه خاص کرده است.

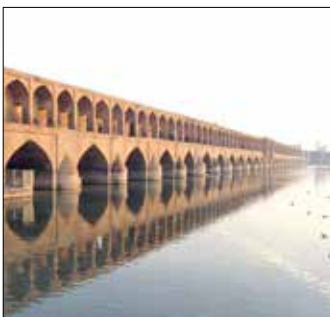
طی دهه‌های اخیر با تبدیل کلاه قاضی به منطقه حفاظت شده و پارک ملی، اجازه شکار برای همیشه محدود و ممنوع شد، اما در سال‌های اخیر،

اکتشاف معادن در حوالی این زیستگاه غنی، فعالان محیط زیست ودوستان حیوانات را به واکنش‌های متعدد واداشته است.

به اعتقاد فعالان حقوق حیوانات؛ حضور معدن در جوار زیستگاه حیات وحش، منطقه را برای حیوانات ناامن ساخته و از طرف دیگر خشکسالی و کم آبی اصفهان هم در سال‌های اخیر بر امنیت زیست این موجودات بی تأثیر نبوده است.

حالا در میانه پاییز که زمان حساسی برای حیات وحش به حساب می‌آید، مجوزی برای ساخت آزادراه کنارگذر شرق اصفهان صادر شده که براساس نقشه پیوستی که به دست خبرنگار ایستنا رسیده است، از میان محدوده پارک ملی کلاه‌قازی عبورمی‌کند.

به گزارش ایستنا، دوستاندارن و فعالان محیط زیست بتازگی کارزاری در مقابله با مجوز این طرح ایجاد کرده‌اند. آنها معتقدند

در پی انتشارخبر تأثیر مخرب بارندگی‌های اخیر رطوبت حاصل از آن روی بنای تاریخی سی و سه پل اصفهان، مسئولان شهرداری و میراث فرهنگی این شهر هرگونه تهدید نم‌زدگی و آسیب دیدن سی و سه پل را رد کردند.

دکتر سیداحمد حسینی نیا،معاون پیشین شهرسازی و معماری شهرداری اصفهان در گفت‌وگو با «ایران» ضمن اعلام اینکه خطر جدی این اثر تاریخی را تهدید نمی‌کند گفت: طی بازدیدی که پس از بارندگی‌های اخیر با همراهی دیگر کارشناسان از این بنای تاریخی صورت گرفته خطر خاصی این اثر را تهدید نمی‌کند و می‌توان گفت آنچه که در اخیر و تصاویر منتشر شده است با توجه به گفته کارشناسان مربوط به سال‌های گذشته است.

مگر اینکه دهانه مشخصی ازاین پل آسیب دیده باشد که طبق مشاهدات شخصی من خطری را برای این اثر ندیدم. مدیر امور فرهنگی و ارتباطات اداره کل میراث فرهنگی استان اصفهان نیز در این خصوص در گفت‌وگو با «ایران» گفت: طبق بررسی‌های انجام شده پس از بارندگی‌های چندروز اخیر خوشبختانه نگرانی‌هایی که از احتمال نم کشیدگی و تخریب این اثر بوده باشد رد شده است.

شهرام امیری با بیان اینکه بعد از بارش‌های اخیر، در بازدید کارشناسان میراث فرهنگی مشخص شد که مقداری آثار نم از سال‌های گذشته روی سقف‌ها باقی مانده و اثر بارش‌های اخیرمضطرب شده و نمود بیشتری پیدا کرده است افزود: کارشناسان مرمت میراث فرهنگی به‌صورت دقیق بررسی و پایش‌های لازم را انجام داده و مشخص شد خوشبختانه بارندگی مشکلی برای سقف‌ها و رواق‌های این

آغاز کوچ عشایر به مراتع گلستان

گنبد کاووس - مدیرکل امور عشایری گلستان گفت: با سردشدن هوا عشایر استان‌های خراسان شمالی و رضوی و سمنان کوچ قشلاقی خود را به مراتع شهرستان‌های مراوه‌تپه، گنبدکاووس و کلاله گلستان آغاز کردند.به گزارش خبرگزاری صداوسیما رضاعلیپوری افزود: عشایر با ۲۵۰هزار رأس دام کوچ خود را آغاز کردند و طبق روال هر سال تا پایان فروردین سال آینده در گلستان حضور دارند.

وی با اشاره به شیوع کرونا گفت: طبق توافق دانشگاه